

A szülésznők munkával kapcsolatos elégedettségét befolyásoló tényezők vizsgálata

*Gebriné Éles Krisztina¹, Takács Péter¹, Sárváry Andrea¹,
Heinrichné Kőszegi Katalin¹, Lampek Kinga²*

¹Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar

Összefoglalás

Bevezetés: Az egészségügyi dolgozók munkával kapcsolatos elégedettségét már több kutató is vizsgálta hazánkban az elmúlt évtizedben. A szülésznők ezekből a vizsgálatokból vagy kimaradtak, vagy mint egyéb egészségügyi dolgozók lettek megjelölve. A beszámolók nem tértek ki a szülésznőkre vonatkozó adatokra, nem derült ki, hogy a szülésznők mennyire elégedettek a munkájukkal, és mely tényezők befolyásolják a munkával való elégedettségüket. Ezt szeretné pótolni a bemutatott tanulmányunk.

Célkitűzés: A vizsgálat célja a szülésznők munkával való elégedettségének felmérése, kiemelten az életkor függvényében.

Anyag és módszer: Kérdőíves keresztmetszeti vizsgálat 13 magyarországi kórház fekvőbeteg ellátásban dolgozó szülésznői között (válaszadási gyakoriság 236/370, 62% volt). A kutatásban használt kérdőívet már korábban alkalmazták az ápolók körében végzett hasonló felmérések során. A kérdőívek feldolgozása EvaSys rendszerben történt, az eredmények statisztikai elemzése SPSS 23.0 program segítségével zajlott. Leíró statisztikai eljárások mellett főkomponens elemzést, variancia analízist, és kapcsolódó post-hoc tesztet, keresztábra vizsgálatot végeztünk.

Eredmények: A kérdőív feldolgozása során, a munkával való elégedettségre vonatkozó kérdéseit vizsgáltuk hangsúlyozottan. Modelleltünk hat komponenst, mellyel a 21 kérdésére adott válaszok 63%-át lehet magyarázni. Három faktor esetében találtunk különbséget életkorcsoportok alapján. Az eredmények szerint a pálya szeretete a pályakezdéstől kezdve, az első években emelkedik, 30-39 éves korban éri el csúcspontját, majd ezután csökkenő tendenciát mutat. A munkatársi kapcsolatok mélysége, jelentősége nő az évek előre haladtával, ezzel szemben a pályamódosítási szándék az életkor növekedésével kevésbé jellemző.

Konklúzió: A kutatás eredménye azt mutatja, hogy 30-39 éves korban bizonyos változások történnek az egyéni életutakban. A munkában töltött évek során elmélyülnek a munkatársi kapcsolatok. A munkatapasztalat növeli a munkával való elégedettséget és a pálya szeretetét, melyeknek pozitív hatásai megfelelő vezetői támogatások, intézkedések bevezetésével kihasználhatók és növelhetők. Ezzel ugyanakkor csökkenthető a későbbi életkorban növekvő elégedetlenség, kiégés.

Kulcsszavak: szülésznők, munkával való elégedettség

Investigating the factors affecting job satisfaction of midwives

Summary

Introduction: In Hungary, several researchers have dealt with the job satisfaction of health professionals in the recent years. However, midwives are either not included or referred to as 'other health professionals'. No information has been published on this matter, therefore this study focuses on the job satisfaction of midwives.

Aim: The aim of the study is to survey the job satisfaction of midwives in relation with their age.

Method: Cross-sectional examination using a self-administrated questionnaire among midwives working with in-patients in 13 hospitals in the country (236/370 response rate was 62%) . The questionnaire has already been used in similar surveys conducted among nurses. The questionnaires were processed in EvaSys system, the statistical analysis of the results was conducted by using SPSS Statistics 23.0. We used descriptive statistical procedure, principal component analysis, variance analysis, post-hoc test and crosstab test.

Results: 21 questions of the questionnaire regarding work satisfaction were examined. We modelled 6 main components which gave explanation for 63% of the answers. Regarding the age groups, 3 factors showed significant differences. The job satisfaction reaches the highest level in the age group of 30-39 then it shows a downward trend. Employee relations deepen with the age, and the idea of changing career declines with age.

Conclusion: The outcomes of the research show that changes occur in individual life paths between the age of 30 and 39. Work experience enhances work satisfaction and the love for career. These positive effects could be used with appropriate managerial support and by introducing measures. As a result, the growing job dissatisfaction with age could be diminished.

Keywords: midwives, job satisfaction

Irodalom

1. Turnbull D., Adelson P., Oster C., Coffey J., Coombas J., Bryce R., Wilkinson C.(2013): The impact of outpatient priming for induction of labour on midwives' work demand, work autonomy and satisfaction, *Women and Birth* 26 (2013) 207-212.
2. Whalberg A., Andreen Sachs A., Johanssen K., Hallberg G., Johnson M., Skoog Svanberg A., Hogberg U.(2016): Post-traumatic stress symptoms in Swedish obstetricians and midwives after severe obstetric events: a cross sectional retrospective survey, *An International Journal of Obstetrics & Gynaecology* (2016)
3. Henriksen L., Lukasse M. (2016): Burnout among Norwegian midwives and the contribution of personal and work - related factors: A cross-sectional study, *Sexual and Reproductive Healthcare*, 9 (2016) 42-47.
4. Hildingsson I., Fenwick J.,(2015): Swedish midwives's perception of their practice environment - A cross sectional study, *Sexual and Reproductive Healthcare*, 6 (2015) 174-181.
5. Warmelink J.C., Wiegers T.A., de Cock T.P, Spelten E.R. Eileen K , Hutton E.K.(2015):
  1. Career plans of primary care midwives in the Netherlands and their intentions to leave the
  2. current job,*Human Resources for Health* 13:29
6. McDonald G., Jackson D., Vickers M.H., Wilkes L. (2016): Surviving workplace adversity: a qualitative study of nurses and midwives and their strategies to increase personal resilience, *Journal of Nursing Management* 24 (2016) 123-131.
7. Papoutsis D., Labiris G., Niakas D. (2014): Midwives job satisfaction and its main determinants: A survey of midwifery practice in Greece, *British Journal of Midwifery* 7 (2014) 480-486.
8. Jepsen I., Mark E., Nohr E.A., Foureur M., Sorensen E.E. (2016): A qualitative study of how caseload midwifery is constituted and experienced by Danish midwives, *Midwifery* 36 (2016) 61-69.
9. Jarasova D., Gurkova E., Palese A., Godea G., Ziakova K., Nedvedova D. (2016): Job satisfaction and leaving intentions of midwives: analysis a multinational cross-sectional survey, *Journal of Nursing Management*, 24 (2016) 70-79.
10. Gebriné É.K., Takács P., Kósa Zs., Heinrichné K.K., Lampek K. (2017): Szülésznők munkával való elégedettségének vizsgálata, *Acta Medicinæ et Sociologica, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Nyíregyháza*, 24 (2017) vol. 8. 41-57.
11. Csetneki J. (2015): A szülésznők helyzete Magyarországon. A létszám adatok alakulása, *Ápolásügy* 2015. 29. évf. 3. szám
12. Csetneki J. (2015): Szülésznők Magyarországon e.a. XXIII. Országos Szülésznői Konferencia, Budapest, 2015.május 14-16.
13. Faragher, Cass, Cooper (2005): The relationship between job satisfaction and health: a meta-analysis, *Occup Environ Med* 2005, 62, 105-112.
14. Guiot JM. (1984) : Szervezetek és magatartásuk. (pp.172-193). Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó
15. Medgyesi M., Róbert P. (2000): A munkával való elégedettség nemzetközi összehasonlításban In: *Társadalmi Riport 2000*, Budapest TÁRKI, Pp. 591-616.
16. Hasselhorn MH., Tackenberg P., Buescher A., Simon M, Kuemmerling A., Mueller B.H. (2005): Work and health of nurses in Europe: results from the NEXT-Study. In.: <http://www.next.uni-wuppertal.de/NE/index.php?articles-and-reports> (letöltés dátuma: 2017.01.15.)

17. Németh A., Lampek K., Betlehem J. (2014): Munkaelégedettség és jól-lét alakulása ápolók körében. *Nővér*, 2014, 27 (2), 1-44.
18. Pikó B., Piczil M. (2006): A pszichoszociális munkakörnyezeti jellemzők összefüggése az életelégedettséggel nővérek körében, *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika* 7 (2006) 4, 301-310.
19. Sousa-Poza A., Sousa-Poza A.A. (2000): Well-being at work: a cross-national analysis of the levels and determinants of job satisfaction, *Journal of Socio-Economics*, 29 (2000) 517-538.
20. Gaertner S. (1999): Structural determinants of job satisfaction and organizational commitment in turnover models, *Human Resource Management Review*, vol.9, num.4, 1999, 479-493.
21. Betlehem J., Tahin T., Warne T., Oláh A., Kriszbacher I., Bódis J., (2007): A munka hatása a kórházi ápolók jóllétére Magyarországon az EU csatlakozáskor. *Nővér*, 20 (6), 3-13.
22. Warr P. (2013): Fuentes de felicidad e infelicidad en el trabajo: una perspectiva combinada, *Journal of work and organizational psychology* 29 (2013) 99-106.
23. Warr P. (2016): Happiness and Mental Health: A Framework of Vitamin in the Environment and Mental Processes in the Person In.:Quick,Cooper: Handbook of stress and health: A guide to research and practice, London and New York: Wiley, 2016
24. Németh A. (2013): A fekvőbeteg ellátásban dolgozó ápolónők munkával való elégedettségének követéses országos vizsgálata, valamint jól-létének (WELL-BEING) alakulása a változó egészségügyi rendszerben. Doktori (PhD értekezés) Témavezető: Betlehem J., Lampek K.
25. Balajti I., Vokó Z., Ádány R., Kósa K. (2007): A koherencia-érzés mérésére szolgáló rövidített kérdőív és a lelki egészség (GHQ-12) kérdőív magyar nyelvű változatainak validálása). *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika* 8 (2007) 2, 147-161.
25. Sajtos L., Mitev A. : SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv, Alinea Kiadó, Budapest
26. Bakacsi Gy. (2010): A szervezeti magatartás alapjai, Alapszakos jegyzet a Budapesti Corvinus Egyetem hallgatói számára, AULA,2010